

Yttrande över remiss, SOU 2023:82 Ökad kontroll över tandvårdssektorn

Region Västernorrland har beretts tillfälle att lämna synpunkter på remiss om betänkandet Ökad kontroll över tandvårdssektorn (SOU 2023:782).

Utredningen har identifierat tre centrala villkorsområden för ökad kontroll av privata tandvårdsgivare.

- Det första handlar om vilka villkor som ska vara uppfyllda för att överhuvudtaget få bedriva tandvård enligt tandvårdslagen (1985:125) som privat vårdgivare.
- Det andra området rör villkor för att bli ansluten till Försäkringskassans elektroniska system för statligt tandvårdsstöd.
- Det tredje området handlar om vilka villkor som ska vara uppfyllda för utbetalning vid en ersättningsbegäran till Försäkringskassan. I betänkandet har utredningen valt att redovisa bedömningar och förslag utifrån en indelning i dessa tre områden.

Sammanfattning av regionens synpunkter

Regionens genomgång av betänkandet har visat att förslagen i stort sett kan anses positiva och ger goda möjligheter till en ökad kontroll över tandvårdssektorn och framförallt de privata tandvårdsgivarna. Vidare ser regionen positivt på utredningens syfte, det vill säga att öka patientsäkerheten och minska felaktiga utbetalningar av statligt tandvårdsstöd genom ökad kontroll av privata vårdgivare. Vissa av förslagen ger en negativ påverkan särskilt inom tandvården, ökad byråkrati och ökad administration. Delar av förslagen riskerar att ge en försämrad arbetsmiljö hos vårdgivarna i och med en ökad administration och minskade förutsättningarna för en effektiv arbetsfördelning. Förslagen i sin helhet innebär även ökade kostnader för regionens skattebetalare och regionen avvisar förslaget om att Försäkringskassan ska få ta ut en avgift för att vara ansluten till det elektroniska systemet. Enligt den statliga finansieringsprincipen ska inte regionen behöva höja skatten eller prioritera om sin verksamhet för att finansiera nya statliga uppgifter. Det är av stor vikt att påpeka att det utökade kontrollansvaret som åläggs Regionen kommer att kräva ytterligare kvalificerade resurser.

Villkor för att bedriva tandvård

Regionen vill påpeka att det kommer att krävas nya kontrollrutiner för att möta de nya nationella riktlinjerna vad avser tillstånd och ändringar av tillståndshavare.

Regionen vill även framföra att Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) bör tillfrågas innan tillstånd beviljas för att säkerställa en god patientkvalitet även i det radiologiska arbetet.

Det är olyckligt att utredningen med sitt förslag tillåter ansökan för verksamheten som endast är riktad till barn under 18 år. Det finns fler utsatta grupper att värna om som i likhet med barn och ungdomar också har en begränsad autonomi. Det är viktigt att även dessa grupper värnas om det är syftet med att specificera vilken åldersgrupp verksamheten är riktad till. Alla medborgare som söker till den svenska tandvården ska erhålla en ändamålsenlig och säker tandvård.

Regionen vill även påpeka att det kommer att krävas utökade resurser för kvalificerade bedömningar vid misstanke om bedrägerier och felaktiga utbetalningar.

Villkor för anslutning till Försäkringskassans elektroniska system

Regionen ställer sig positiv till att villkor om förekomst i vårdgivarregistret ska krävas för anslutning, om ändringen i författningen anpassas för regionalt bedriven tandvård, och inte formuleras så att tillstånd blir det avgörande rekvisitet, utan det är förekomsten i IVO:s register som ska vara det krav som uttrycks i författningstexten.

Regionen avvisar förslaget om att Försäkringskassan ska få ta ut en avgift för att vara ansluten till det elektroniska systemet. I enlighet med den statliga finansieringsprincipen ska inte regionen behöva höja skatten eller prioritera om sin verksamhet för att finansiera nya statliga uppgifter.

Villkor för och kontroll av utbetalning av statligt tandvårdsstöd

Regionen ställer sig positiv till att statligt tandvårdsstöd som huvudregel endast ska lämnas om tandvården utförts av en legitimerad tandläkare, legitimerad tandhygienist eller någon som särskilt förordnats att utöva yrke som tandläkare. Regionen vill påpeka att det kommer att behövas ytterligare resurser för att utföra de kontroller som föreslås inom det regionala ansvaret för tandvårdsstödet.

Regionen vill även framföra att det bör finnas ett nationellt behov av ett system för automatiska kontroller som kan ge även de mindre regionerna möjligheter att på ett systematiskt sätt granska tandvårdsgivarna avseende det regionala tandvårdsstödet för en rättvisare och mer jämlik, hantering samt ökad rättssäkerhet.

Statligt tandvårdsstöd ska även få lämnas om tandvården delegerats i enlighet med patientsäkerhetslagen (PSL) och andra tillämpliga föreskrifter om delegation och här vill Regionen peka på vikten av att studenter med tillfällig legitimation, samt kompetensväxlade medarbetare, behöver ges möjlighet att kunna ta betalt i systemet.

Regionen ställer sig negativ till förslaget om att behandlare ska underteckna underlaget för beräkning av statligt tandvårdsstöd, om det innebär ytterligare administration. Det kan innebära omfattande anpassningar av de systemstöd som används av regionerna. Istället föreslås att utökade kontroller införs för dem som till största delen använder det statliga tandvårdsstödet. I utredarens förslag ska behandlaren med elektronisk underskrift på heder och samvete intyga riktigheten av uppgifterna om den utförda tandvården.

Regionens perspektiv har belysts från nära berörda verksamheter inom Regionledningsförvaltningen och inom Folktandvården i Västernorrland.

REGION VÄSTERNORRLAND

Glenn Nordlund
Regionstyrelsens ordförande

Åsa Bellander
Regiondirektör